

PODKLAD PRO PŘEDMĚT

PRÁVO V PODNIKÁNÍ

2. přednáška

JUDr. Radim Kríž, Ph.D.
radim.kriz@vsci.cz

Právnícká osoba (pojem), neplatnost právnícké osoby, Základní členění právníckých osob dle občanského zákoníku (korporace, fundace, ústavy a jiné právnícké osoby), zahraniční osoba, tuzemská osoba, obchodní firma a sídlo podnikatele, orgány právnícké osoby.

Právnícká osoba (vymezení PO je v § 20 ObčZ):

Právnícká osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má **právní osobnost**, nebo jehož právní osobnost zákon **uznává**. Právnícká osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít **práva a povinnosti**, které se slučují s její právní povahou.

Stát se v oblasti soukromého práva považuje za **právníckou osobu** (vymezení PO je v § 21 ObčZ):

Právnícká osoba:

- ustavuje se **zakladatelským právním jednáním** (§ 122 ObčZ),
- **vznikají zápisem do veřejného rejstříku** (obchodní korporace **zápisem do obchodního rejstříku**) (§ 126 ObčZ),
- **zanikají výmazem z veřejného rejstříku** (§ 185 ObčZ),
- je-li právnícká osoba **zřízena zákonem**, vzniká **nabytím účinnosti zákona** (§ 126 ObčZ), zápis do veřejného rejstříku má pouze deklaratorní povahu,

Zákon stanoví, kdy je třeba k vzniku právnícké osoby **rozhodnutí orgánu veřejné moci** (např. ministerstva u státních podniků) (§ 126 odst. 2 ObčZ).

- Možnost **po zápisu** do veřejného rejstříku **prohlásit PO za neplatnou i bez návrhu** (§ 129 ObčZ), přičemž se ale nelze domáhat určení, že **nevznikla**, a **nelze z toho důvodu zrušit její zápis** do veřejného rejstříku (§ 128 ObčZ), **pokud**:

a) zakladatelské právní jednání chybí,

b) zakladatelské právní jednání nemá náležitost nezbytnou pro právní existenci právnícké osoby,

c) právní jednání zakladatelů odporuje § 145 ObčZ, tedy:

- **zakazuje** se založit právníckou osobu, jejímž účelem je porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem, zejména je-li jejím účelem

ca) popření nebo omezení osobních, politických nebo jiných práv osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení,

cb) rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti,

cc) podpora násilí nebo

cd) řízení orgánu veřejné moci nebo výkonu veřejné správy bez zákonného zmocnění.

- **zakazuje** se založit právnickou osobu **ozbrojenou nebo s ozbrojenými složkami**, ledaže se jedná o právnickou osobu zřízenou zákonem, jíž zákon ozbrojení nebo vytvoření ozbrojené složky výslovně dovoluje nebo ukládá, nebo o právnickou osobu, která nakládá se zbraněmi v souvislosti se svým podnikáním podle jiného právního předpisu, anebo o právnickou osobu, jejíž členové drží nebo užívají zbraně pro sportovní nebo kulturní účely či k myslivosti nebo k plnění úkolů podle jiného právního předpisu.

nebo

d) právnickou osobu založilo méně osob, než je k tomu podle zákona třeba.

- Dnem, kdy je právnická osoba prohlášena **za neplatnou, vstupuje do likvidace** (§ 129 ObčZ),

- Před rozhodnutím podle § 129 ObčZ poskytne soud právnické osobě **přiměřenou lhůtu** k zjednání nápravy, jedná-li se o závadu, kterou lze odstranit. likvidace (§ 130 ObčZ),

- Prohlášení právnické osoby za neplatnou nemá vliv na práva a povinnosti, jichž nabyla likvidace (§ 131 ObčZ),

Neplatnost obchodní korporace

- Po vzniku **obchodní korporace** ji soud také prohlásí, a to i bez návrhu, **za neplatnou** (§ 92 ZOK), jestliže

a) společenská smlouva nebyla pořízena v předepsané formě,

b) nebyla dodržena ustanovení o výši nejnižšího splacení základního kapitálu, nebo

c) zjistí nezpůsobilost k právním jednáním všech zakládajících společníků.

- Za náležitost **nezbytnou pro právní existenci** právnické osoby podle ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti právnické osoby se **pro obchodní korporace** rozumí **pouze uvedení obchodní firmy** (dále jen „firma“), **výše vkladů, celkové výše upsaného základního kapitálu a předmětu podnikání nebo činnosti**. Pro právní existenci **družstva** je nezbytné **pouze uvedení firmy, výše vkladů a předmětu podnikání (činnosti)**.

Jednání před vznikem PO (§ 127 ObčZ):

- za právnickou osobu lze jednat jejím jménem již před jejím vznikem. Kdo takto jedná, je z tohoto jednání **oprávněn a zavázán sám**; jedná-li více osob, jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně. Právnická osoba může účinky těchto jednání pro sebe **do tří měsíců od svého vzniku převzít**. V takovém případě platí, že je z těchto jednání oprávněna a zavázána **od počátku**. Převezme-li je, dá dalším zúčastněným **najevo, že tak učinila**.

Založení a vznik obchodních společností:

Vznik obchodní korporace: - Obecná právní úprava pro právnické osoby – právnická osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku (§ 126 odst. 1 ObčZ).

- Obchodní korporace se zapisují do obchodního rejstříku (§ 42 písm. a) zák.č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů „RejstřZ“).

- Návrh na zápis založené v.o.s. a k.s. podávají všichni společníci (§ 46 odst. 1 RejstřZ).

- Návrh na zápis založené s.r.o. podávají všichni jednatelé (§ 46 odst. 2 RejstřZ).

- Návrh na zápis založené a.s. podávají všichni členové představenstva nebo správní rady (§ 46 odst. 3 RejstřZ).

Skutečnosti zapisované u obchodních korporací do OR: - skládají se ze zápisu skutečností zapisovaných do veřejného rejstříku (§ 25 odst. 1 RejstřZ).

- doplňujících skutečností zapisovaných do obchodního rejstříku (§ 48 odst. 1 RejstřZ).

- zápis tzv. předběžné firmy do obchodního rejstříku s tím, že není-li podán návrh na zápis obchodní korporace, jejíž zakladatelé o zápis firmy požádali, do 1 měsíce od zápisu firmy, rejstříkový soud firmu vymaže (§ 48 odst. 2 RejstřZ).

Založení obchodní korporace: - Obchodní korporace se zakládá společenskou smlouvou. Společenská smlouva, kterou se zakládá kapitálová společnost, vyžaduje formu veřejné listiny (§ 8 odst. 1 ZOK).

Zakladatelské právní jednání obchodních společností:

Veřejná obchodní společnost:

Zakladatelské právní jednání: společenská smlouva – v písemné formě s úředně ověřenými podpisy zakladatelů (§ 6 odst. 1 a § 8 odst. 1 ZOK).

- náležitosti uvedené v § 98 ZOK, § 136 odst. 1 ObčZ, § 123 ObčZ, § 129 odst. 1 písm. b) ZOK.

Komanditní společnost:

Zakladatelské právní jednání: společenská smlouva – v písemné formě s úředně ověřenými podpisy zakladatelů (§ 6 odst. 1 a § 8 odst. 1 ZOK).

- náležitosti uvedené v § 124 ZOK, § 136 odst. 1 ObčZ, § 123 odst. 1 ObčZ, § 129 odst. 1 písm. b) ObčZ, § 92 odst. 2 ZOK,

Společnost s ručením omezeným:

Zakladatelské právní jednání: společenská smlouva – v písemné formě ve formě veřejné listiny (§ 6 odst. 1 a § 8 odst. 1 ZOK).

zakladatelská listina (má-li společnost jediného společníka) – v písemné formě ve formě veřejné listiny (§ 6 odst. 1 a § 8 odst. 2 ZOK).

- náležitosti uvedené v § 146 ZOK, § 136 odst. 1 ObčZ, § 123 odst. 1 ObčZ, § 129 odst. 1 písm. b) ObčZ,

Akciová společnost:

Zakladatelské právní jednání: stanovy – v písemné formě ve formě veřejné listiny (§ 6 odst. 1 a § 8 odst. 1 ZOK).

- náležitosti uvedené v § 250 ZOK, § 136 odst. 1 ObčZ, § 123 odst. 1 ObčZ, § 129 odst. 1 písm. b) ObčZ,

Zrušení a zánik obchodních společností:

Zánik obchodní korporace:

Právnícká osoba zapsaná do veřejného rejstříku zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku (§ 185 ObčZ).

Zrušení právnické osoby:

Právnícká osoba se zrušuje **dobrovolně:** a) právním jednáním (§ 168 odst. 2 ObčZ),
b) uplynutím doby,
c) dosažením účelu, pro který byla právnická osoba
ustavena,

nuceně: a) rozhodnutím orgánu veřejné moci (§ 172 ObčZ),
b) zákonem stanovené případy zrušení konkursu –
ba) zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení,
bb) zrušením konkursu proto, že majetek je zcela nedostačující (§ 173 odst. 2 ObčZ).
c) z dalších důvodů stanovených zákonem (§ 168
odst. 1 ObčZ).

Po zrušení právnické osoby se vyžaduje: a) její likvidace (zrušení právnické osoby s likvidací
– bez právního nástupce),

b) ledaže celé její jmění nabývá právní nástupce
(zrušení právnické osoby bez likvidace – s právním nástupcem) (§ 169 odst. 1 ObčZ):
ba) při přeměně (dnem účinnosti fúze, rozdělení
nebo převodu jmění na společníka (§ 173 odst. 1 ObčZ).

bb) v některých případech po osvědčení úpadku
zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu proto, že
majetek je zcela nepostačující. Do likvidace však vstoupí, objeví-li se po skončení
insolvenčního řízení nějaký majetek (§ 173 odst. 2 ObčZ).

bc) v případě nekontaktní a nemajetné
společnosti - o zrušení společnosti rozhodne rejstříkový soud (§ 105a RejstřZ).

Den zrušení společnosti: zapisuje se do obchodního rejstříku, včetně právního důvodu (§
65 písm.a/RejstřZ), přičemž zápis má deklaratorní účinky.

Účelem likvidace: je vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační zůstatek),
vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jenž vyplýne z likvidace
(s likvidačním zůstatkem), podle zákona (§ 187 odst. 1 ObčZ)

Zvláštní důvody zrušení:

veřejná obchodní společnost:

a) výpovědi ze strany společníka,
b) smrtí fyzické osoby, ledaže společenská smlouva
připouští dědění podílu,

c) zánikem právnické osoby, ledaže společenská smlouva připouští přechod podílu na právního nástupce,
d) účinností prohlášení konkursu na majetek
společníka,
e) účinností schválení oddlužení zpeněžením
majetkové podstaty společníka,
f) postižením podílu společníka výkonem rozhodnutí
nebo exekucí,
g) vyločením společníka soudem,
h) jiné dohodnuté důvody uvedené ve společenské
smlouvě,
i) z důvodu, že nebude žádný ze společníků splňovat
požadavky kladené na člena statutárního orgánu společnosti (§ 113 odst. 1 ZOK).
j) na návrh společníka, jsou-li pro to důležité důvody
(§ 115 odst. 1 ZOK).

Likvidace může být u osobních společností předčasně skončena:

a) při zrušení osobní společnosti s likvidací z důvodů na
straně společníka se mohou zbývající společníci dohodnout, že společnost dále trvá, až do
doby předložení konečné zprávy o průběhu likvidace (§ 113 odst. 2 ZOK),
b) byla-li osobní společnost zrušena z důvodu, že žádný
společník veřejné obchodní společnosti nesplňuje požadavky vyžadované u člena statutárního
orgánu, účinky zrušení pominou, přistoupí-li společník, který dané podmínky splňuje a
společníci se dohodnou na trvání společnosti (§ 113 odst. 3 ZOK).

komanditní společnost: důvod vymezen negativně („Důvodem pro zrušení společnosti
není...“ – viz § 127 ZOK):

a) u komplementáře nastanou některé skutečnosti, které
vedou pro zrušení veřejné obchodní společnosti (§ 127 odst. 1 ZOK),
b) z důvodu, že žádný komplementář nebude splňovat
podmínky na člena statutárního orgánu (§ 127 odst. 3 ZOK),
c) u komanditisty nastanou některé dohodnuté
skutečnosti (§ 127 odst. 1 ZOK),
d) na návrh společníka, jsou-li pro to důležité důvody
(§ 115 odst. 1 ZOK).

Likvidace může být u osobních společností předčasně skončena:

a) při zrušení osobní společnosti s likvidací z důvodů na
straně společníka se mohou zbývající společníci dohodnout, že společnost dále trvá, až do
doby předložení konečné zprávy o průběhu likvidace (§ 113 odst. 2 ZOK),
b) byla-li osobní společnost zrušena z důvodu, že žádný
komplementář komanditní společnosti nesplňuje požadavky vyžadované u člena statutárního
orgánu, účinky zrušení pominou, přistoupí-li společník, který dané podmínky splňuje a
společníci se dohodnou na trvání společnosti (§ 113 odst. 3 ZOK).

společnost s ručením omezeným:

- a) v případě, že společnost **včas nezvizí vlastní podíl** nebo i podíl na mateřské společnosti, a to i bez návrhu (§ 149 odst. 4 ZOK),
- b) v případě, že **nebude zvolen nový jednatel do 1 měsíce od zániku funkce** a nebude podán návrh na jeho jmenování soudem, a to i bez návrhu (§ 198 odst. 3 ZOK),
- c) v případě, že nesplní povinnost naložit s uvolněným **podílem** (§ 215 odst. 1 ZOK).

akciová společnost:

- a) **nesplnění podmínky včas zcizit svoje vlastní akcie**, a to i bez návrhu (§ 306 odst. 3 a § 308 odst. 3 ZOK),
- b) **nesplnění podmínky včas zcizit akcie osoby ovládající společnost**, a to i bez návrhu (§ 318 odst. 3 ZOK),
- c) **nedojde-li ke zvolení nového člena představenstva, dozorčí rady či správní rady ve lhůtě do dvou měsíců od zániku funkce tohoto člena**, popř. nebude podán návrh na jmenování tohoto člena soudem a z tohoto důvodu není schopen tento **orgán plnit své funkce**, a to i bez návrhu (§ 443 odst. 1 ZOK, 453 odst. 1 ZOK a § 460 odst. 1 ZOK).

Přerušování likvidace společnosti: a) **prohlášením konkursu** se likvidace přerušuje (§ 245 odst. 2 InsolvZ),
b) **zrušením konkursu** přerušování likvidace končí (§ 245 odst. 2 InsolvZ).

Vstup společnosti do likvidace:

- a) **dnem jejího zrušení nebo prohlášení za neplatnou** (§ 187 odst. 1 ObčZ),
- b) **vzniká povinnost užívat dodatek v obchodní firmě „v likvidaci“** (§ 187 odst. 2 ObčZ),
- c) **vzniká povinnost příslušného orgánu společnosti povolat likvidátora** (§ 189 ObčZ),
- d) **omezuje se ex lege zástupčí oprávnění na jednání sledující účel likvidace** (§ 188 ObčZ),
- e) **vzniká povinnost zápisu likvidátora a vstup do likvidace do obchodního rejstříku** (§ 65 písm. a/, b/ RejstříkZ).

Zápis likvidace do obchodního rejstříku má deklaratorní účinky.

- Likvidátora povolává:**
- a) **u veřejné obchodní společnosti:** **společníci (zřejmě)** (§ 105 ZOK),
 - b) **u komanditní společnosti:** **společníci (zřejmě)** (§ 125 odst. 2 ZOK),
 - c) **u společnosti s ručením omezeným:** **jednatel** (ledaže

společenská smlouva určí, že je to **valná hromada** (§ 190 odst. 2 písm. d) ZOK),
d) **u akciové společnosti: představenstvo** (**správní rada** v monistickém systému), ledaže stanovy určí, že je to **valná hromada** (§ 421 odst. 2 písm. k/ ZOK),

Je-li jmenován likvidátor soudem: a) **pokud soud rozhodl o zrušení společnosti** (§ 191 odst. 1 ObčZ),
b) **příslušný orgán společnosti nepovolal likvidátora**, ač jej povolat měl (§ 191 odst. 1 ObčZ),
c) **soud odvolal likvidátora**, který porušuje své povinnosti, bez ohledu na to, zda původního likvidátora povolal orgán společnosti (§ 191 odst. 2 ObčZ).

Kdo může být povolán likvidátorem společnosti (bez ohledu na to, zda je jmenován orgánem společnosti, nebo soudem): ten, **kdo je způsobilý být členem statutárního orgánu** (189 odst. 1 ObčZ).

Je-li povoláno více likvidátorů: tvoří **kolektivní orgán** (§ 190 ObčZ).

Jmenování likvidátorem soudem: a) **zásadně jmenuje navrženou osobu**,
b) nebyl-li podán jiný návrh či nelze-li návrhu vyhovět, jmenuje soud i bez návrhu likvidátorem i bez jeho souhlasu **člena statutárního orgánu** (§ 191 odst. 3 ObčZ),
c) nelze-li jinak, jmenuje **soud osobu zapsanou do seznamu insolvenčních správců** (§ 191 odst. 4 ObčZ).

Postavení likvidátora: a) likvidátor má **působnost statutárního orgánu** s omezením podle § 196 ObčZ od okamžiku svého povolání (§ 193 a 196 ObčZ),
b) za výkon funkce **odpovídá stejně jako člen statutárního orgánu** (§ 193 ObčZ),
c) **odměnu likvidátora** určuje ten, kdo jej povolal (§ 195 ObčZ).

Průběh likvidace: **1.) přijetí rozhodnutí o likvidaci společnosti a jmenování likvidátora** (likvidátorů), který provádí likvidaci obchodní korporace (§ 189 – 196 ObčZ),

2.) zveřejnění oznámení o vstupu do likvidace spolu s výzvou pro věřitele, aby **přihlásili své pohledávky** ve lhůtě ne kratší než 3 měsíce od druhého zveřejnění v Obchodním rejstříku bez zbytečného odkladu 2x s alespoň dvoutýdenním odstupem (§ 198 odst. 2 ObčZ),

3.) zjištění likvidační podstaty, které se formálně projeví sestavením zahajovací rozvahy a soupisem jmění, tj. ke dni, kdy je zrušena nebo prohlášena za neplatnou (§ 199 ObčZ),

4.) přihlašování pohledávek věřitelů do likvidace (§ 198 ObčZ),

5.) vyrovnání dluhů věřitelům obchodní korporace, přednostně pohledávky zaměstnanců obchodní korporace (§ 197 ObčZ),

6.) zjištění likvidačního zůstatku (§ 205 ObčZ),

7.) vyhotovení konečné zprávy o průběhu likvidace, a popř. též návrhu na použití likvidačního zůstatku a sestavení účetní závěrky (§ 205 odst. 1 ObčZ a § 94 odst. 1 ZOK),

8.) schválení konečné zprávy o průběhu likvidace, návrhu na použití likvidačního zůstatku a sestavení účetní závěrky (§ 205 odst. 2 ObčZ),

9.) použití likvidačního zůstatku (§ 206 ObčZ a § 37 – 39 ZOK, § 242 ZOK (s.r.o.), § 549 – 551 ZOK (a.s.), § 756 – 757 ZOK a § 772 ZOK (družstvo),

10.) ukončení likvidace a) použitím likvidačního zůstatku (§ 207 ObčZ),

b) převzetím likvidační podstaty věřiteli (§ 202 - 203 ObčZ, § 207 ObčZ),

c) odmítnutím likvidačního zůstatku (§ 204 ZOK a § 207 ObčZ),

Základní druhy PO v ObčZ:

- **korporace** (s vytvořeným osobním substrátem) (§ 210 ObčZ) – **obchodní korporace** (§ 210 ObčZ), **spolek** (§ 214 ObčZ)

- **fundace** – **nadace** (§ 306 ObčZ) - zakladatel zakládá nadaci k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak.

- **nadační fond** (§ 394 ObčZ) - zakladatel zakládá nadační fond k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky.

- **ústav** – provozování společensky důležité činnosti s využitím osobní složky (§ 402 ObčZ),

Dále zvláštní právnické osoby upravené zvláštními zákony (např. vysoké školy) – **mimo ObčZ:**

- **veřejné výzkumné instituce,**

- **státní podniky,**

- **státní a nestátní příspěvkové organizace,**

- **obecně prospěšné společnosti** (stále existující, byly zrušeny ObčZ, ale mohou existovat ty založené, pokud se nepřeměnily na ústav, nadaci, či nadační fond),

- **zájmová sdružení právnických osob** (zrušeno ObčZ, ale stále mohou existovat, pokud se nepřeměnily na spolky).

Specifickou PO je stát, kraje a obce

Zahraniční osoba (§ 3024 ObčZ): sídlo nebo bydliště mimo území ČR. Cizím právním řádem se řídí právní poměry zahraničních PO (§ 3024 ObčZ).

Podnikáním zahraniční osoby na území ČR se rozumí podnikání této osoby, má-li závod nebo jeho organizační složku umístěnou na území ČR. Zahraniční osoba se může účastnit na podnikání také nepřímo jako společník PO.

Identifikace podnikatele:

- **obchodní firma** (§ 423 ObčZ) nebo **jméno FO** (§ 422 ObčZ, **právo na ochranu a účtu** - § 77 ObčZ) či **název PO** (§ 132 ObčZ),
- **sídlo** (§ 136 ObčZ – **PO**, § 429 ObčZ – **podnikatel**), **bydliště podnikatele** (§ 80 ObčZ),
- **IČO** (§ 24 písm. d) zák.č. 111/2009 Sb., o základních registrech).

Obchodní firma může být **převедena** na jiného podnikatele (§ 427 ObčZ), **nesmí být zaměnitelná a nesmí působit klamavě** (§ 424 ObčZ), platí **princip priority jejího použití** – tedy nikoliv od formálního zápisu do OR (§ 423 odst. 2 ObčZ)

Obchodní firma (i označení podnikatele nezapsaného v OR) má trojí význam:

- **prvek identity,**
- **ochranné označení** (§ 423 ObčZ),
- **nehmotný statek vyznačující osobnost podnikatele.**

Orgány právnické osoby (§ 151 a násl. ObčZ):

- **zákon je nedefinuje, je to určitý vnitřní útvar právnické osoby nadaný určitou působností.**

Podle **působnosti rozlišujeme orgány:**

- a) **nejvyšší:** rozhoduje o zásadních otázkách **PO** (valná hromada u s.r.o., a.s., všichni společníci u v.o.s. a k.s., členská schůze v družstvu - § 44 odst. 1 ZOK)
- b) **statutární:** jednají navenek **PO**, u obchodních korporací zajišťují obchodní vedení obchodní vedení (jednatel u s.r.o., představenstvo nebo správní rada u a.s., představenstvo u družstva - § 44 odst. 4 a 5 ZOK),
- c) **kontrolní a dozorčí:** kontroluje a dohlíží na činnost **PO**, včetně vedení účetnictví (dozorčí rada u s.r.o. a a.s., kontrolní komise u družstva, jiný obdobný orgán — § 44 odst. 2 ZOK,
- d) **sui generis:** výbor pro audit – zákon o auditorech u subjektů veřejného zájmu – transpozice *Směrnice evropského parlamentu a rady 2006/43/es ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS*)

Podle **počtu členů rozlišujeme orgány:**

- a) **individuální** (§ 152 odst. 1 ObčZ): orgány o jednom členu (jednatel u s.r.o.),
- b) **kolektivní** (§ 152 odst. 1 ObčZ): orgány o více členech (představenstva u a.s.), je-li orgán kolektivní, rozhoduje o záležitostech právnické osoby ve sboru.
 - je schopen usnášet se za přítomnosti nebo jiné účasti většiny členů a rozhoduje většinou hlasů zúčastněných členů (§ 152 odst. 1 ObčZ).
 - je-li rozhodnutí přijato, zaznamená se na žádost člena voleného orgánu, který návrhu odporoval, jeho **odchylný názor** (§ 157 odst. 1 ObčZ).
 - byl-li návrh přijat za neúčasti některého z členů, je tento člen oprávněn **dozvědět se obsah rozhodnutí** (§ 157 odst. 2 ObčZ)..

- zakladatelské právní jednání může určit, že v případě dosažení rovnosti hlasů při rozhodování voleného orgánu právnické osoby **rozhoduje hlas předsedajícího** (§ 158 odst. 2 ObčZ):

Podle **ustavení do funkce** rozlišujeme orgány:

- a) **volené** (§ 152 odst. 1 ObčZ): ustavené volbou (např. volba VH),
- b) **jmenované** (§ 152 odst. 1 ObčZ): ustavené jmenováním (např. jmenováním jediným akcionářem u a.s.),
- c) **ustavené jinak** (§ 152 odst. 1 ObčZ): ustavené nabytím účasti v PO (např. nabytím účasti v obchodní korporaci - VH),

Obecně k orgánům PO:

- **Fyzická osoba, která je členem orgánu právnické osoby** a která je do funkce volena, **jmenována či jinak povolána (dále jen „člen voleného orgánu“), musí být plně svéprávná.** To platí i pro zástupce právnické osoby, která je sama členem voleného orgánu jiné právnické osoby (§ 152 odst. 2 ObčZ),

- Týká-li se **hlavní činnosti právnické osoby nezletilých nebo osob s omezenou svéprávností** a není-li hlavním účelem právnické osoby podnikání, může zakladatelské právní jednání určit, že členem voleného kolektivního orgánu právnické osoby **může být i osoba nezletilá nebo osoba s omezenou svéprávností** (§ 152 odst. 3 ObčZ).

- Osoba, jejíž **úpadek byl osvědčen**, se může stát členem voleného orgánu, **oznámila-li to předem tomu, kdo ji do funkce povolává;** to neplatí, pokud od skončení insolvenčního řízení uplynuly alespoň tři roky (§ 153 odst. 1 ObčZ).

- **Byl-li osvědčen úpadek** osoby, která je členem voleného orgánu, oznámí to tato osoba bez zbytečného odkladu tomu, kdo ji do funkce povolal (§ 153 odst. 2 ObčZ).

- **Nedošlo-li k oznámení o úpadku**, může se domáhat každý, kdo na tom má právní zájem, aby člena voleného orgánu z funkce odvolal soud. To neplatí, rozhodl-li ten, kdo člena voleného orgánu povolal, poté, co se o osvědčení úpadku této osoby dozvěděl, že má ve funkci setrvá (§ 153 odst. 1 ObčZ).

- Je-li členem voleného orgánu právnické osoby **jiná právnická osoba**, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu (§ 154 odst. 1 ObčZ).

- Byl-li členem voleného orgánu povolán ten, kdo k tomu není podle zákona způsobilý, hledí se na jeho povolání do funkce, **jako by se nestalo.** Ztratí-li člen voleného orgánu po svém povolání do funkce zákonnou způsobilost být členem voleného orgánu, **jeho funkce zaniká;** zánik funkce právnické osobě oznámí bez zbytečného odkladu (§ 155 odst. 1 ObčZ).

- Hledí-li se na povolání osoby do funkce člena voleného orgánu, jako by se nestalo, nebo je-li povolání neplatné, **nedotýká se to práva nabytého v dobré víře** (§ 155 odst. 2 ObčZ).

- zakladatelské právní jednání může připustit rozhodování orgánu i mimo zasedání v písemné formě nebo s využitím technických prostředků (**per rollam**) (§ 158 odst. 2 ObčZ).

- právnická osoba **uchovává po celou dobu své existence zápis z jednání nejvyššího orgánu i s přílohami** (§ 158a odst. 1 ObčZ):